[1964] 1 ఎస్ సి ఆర్ 842

1963, ఫిబ్రవరి 7.

బ్యాంక్ ఆఫ్ బీహార్ లిమిటెడ్

v.

మహాబీర్ లాల్ & ఇతరులు.

(కె.సుబ్బారావు, రఘుబర్ దయాళ్)

మరియు జె.ఆర్.ముధోల్కర్, జె.జె.)

నెగోషియబుల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్ - సంస్థ చెక్కును బ్యాంకుకు సమర్పిస్తుంది - బ్యాంకు పోద్దార్ చేతిలో ఉంచిన మొత్తం - సంస్థకు చెల్లింపు అయితే - అనుమతించినప్పుడు కోర్టులో జరిగే దాని గురించి తీర్పులో ప్రకటన -సేవకుడి క్రిమినల్ యాక్ట్ -నెగోషియబుల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్ యాక్ట్, 1881 (XXVI ఆఫ్ 1881), పేజీలు 85, 118.

ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 మంది మెసర్స్ జోగిలాల్ ప్రోభు చానెల్ పేరు మరియు శైలిలో వ్యాపారం చేశారు. బ్యాంక్ యొక్క బీహార్ షరీఫ్ బ్రాంచ్ కు అనుకూలంగా క్యాష్ క్రెడిట్ అగ్రిమెంట్ కింద మరియు సంస్థలు అమలు చేసిన ప్రామిసరీ నోట్ ఆధారంగా, సంస్థ బ్యాంక్ పై ఒక చెక్కును డ్రా చేసింది, దానిని చెల్లింపు కోసం ఆమోదించింది. ఆ డబ్బును ఆ సంస్థకు చెల్లించలేదని, పాట్నాలోని మరో సంస్థకు చెల్లించే బ్యాంకు ఉద్యోగి లేదా ఏజెంట్ చేతిలో పెట్టారని హైకోర్టు గుర్తించింది. ఈ వ్యక్తి ప్రతివాదులతో పాట్నా వరకు వెళ్లాడు, కానీ అంగీకరించిన పాట్నా సంస్థ యొక్క దుకాణం వద్ద ప్రతివాదులను కలవడంలో విఫలమయ్యాడు. హైకోర్టు ముందు ప్రస్తుత పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది పొత్తర్ డబ్బును తన వెంట తీసుకెళ్లారని అంగీకరించారు.

హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో పేర్కొన్న విధంగా ఎలాంటి రాయితీ ఇవ్వలేదని, పొత్తార్ తన వెంట డబ్బు తీసుకెళ్లాడని పిటిషనర్ తరఫున ఈ కోర్టు ముందు వాదించారు. పోద్దార్ కు చెల్లించిన చెల్లింపును సంస్థకు చెల్లించిన చెల్లింపుగా పరిగణించాలని వాదించారు. నెగోషియబుల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ యాక్ట్ 1881 లోని సెక్షన్ 85, 118 లో కూడా రిలయన్స్ ను చేర్చారు. చివరగా పొత్తార్ చేసిన డబ్బు దుర్వినియోగానికి బ్యాంకు బాధ్యత వహించజాలదని, ఎందుకంటే అతని చర్య నేరపూరిత చర్య అని వాదించారు.

ఒక నిర్దిష్ట విషయం కోర్టు తీర్పులో ఒక నిర్దిష్ట విషయం జరిగిందని లేదా జరగలేదని ఒక ప్రకటన కనిపించినప్పుడు, ఆ ప్రకటన తప్పు అని వ్యాజ్యంలో ఇరు పక్షాలు అంగీకరిస్తే తప్ప దానిని సవాలు చేయడానికి సాధారణంగా అనుమతించకూడదు.

ఆ డబ్బు సంస్థ అసలు ఆధీనంలోకి వెళ్లకుండా లేదా సంస్థ సేవకుడు లేదా ఏజెంట్ గా ఉన్న వ్యక్తి ఆధీనంలోకి వెళ్లకపోతే, దానికి ఆ సంస్థ బాధ్యత వహించదు.

నెగోషియబుల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ యాక్ట్ సెక్షన్ 85 లోని నిబంధనలను పొందాలంటే వాస్తవానికి సంస్థకు లేదా సంస్థ తరఫున ఒక వ్యక్తికి చెల్లింపులు జరిగాయని నిర్ధారించాలి. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 118 కేసుపై ఎలాంటి ప్రభావం చూపదని తేల్చిచెప్పారు.

జుగ్జీవన్ దాస్ జమ్నాదాస్ వి. ది నగర్ సెంట్రల్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్ (1925) ఐ. ఎల్. ఆర్. 118, విశిష్టుడు.

సముచితమైన సందర్భాల్లో, తన సేవకుడి చర్యలకు సంబంధించి యజమానిపై బాధ్యత ఉండవచ్చు, కానీ మరొక సేవకుడి నేరపూరిత చర్యలకు సంబంధించి అది అపరిచితుడిపై ఉండకపోవచ్చు.

గోపాల్ చంద్ర భట్టాచార్య వి. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ ఫర్ ఇండియా (1909) ఐ.ఎల్.ఆర్. 36 క్యాలరీ 647 మరియు

చెష్టైర్ వి. బెయిలీ, [1905] 1 కె. బి. 237, ప్రత్యేకతను సంతరించుకుంది.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ . అప్పీల్ నెంబరు 340 ఆఫ్ 1960.

1958 మార్చి 11 న పాట్నా హైకోర్టు ఎఫ్ అప్పీల్ లో ఇచ్చిన తీర్పు, డిక్రీల నుంచి అప్పీలు. నెంబరు 230 ఆఫ్ 1950.

పిటిషనర్ తరఫున సర్జూ ప్రసాద్, ఆర్.జి.

ప్రతివాది నెం.1 తరఫున ఎన్.జి.ఛటర్జీ, ఎం.కె.రామమూర్తి, ఆర్.కె.గార్గ్, ఎస్.జె.అగర్వాల్, డి.పి.సింగ్ వాదనలు వినిపించారు.

1963. ఫిబ్రవరి 7. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

ముధోల్కర్, జె.- ఇది పాట్నా హైకోర్టు ఇచ్చిన ధృవీకరణ పత్రం ద్వారా ఇచ్చిన అప్పీలు, ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 తమ ముందు ఉంచిన అప్పీలును అనుమతిస్తూ మరియు పిటిషనర్ బ్యాంక్ (మన ముందు ఉన్న అప్పీలుదారు) యొక్క క్లెయిమ్ను రూ.35,000/-కు తోసిపుచ్చుతూ ఇచ్చిన అప్పీలు ఇది.

బ్యాంకు ప్రకారం, ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 బీహార్ షరీఫ్ లో మెస్సర్ లు జోగిలాల్ ప్రభు చంద్ పేరు మరియు శైలిలో వ్యాపారం నిర్వహించారు. ఫిబ్రవరి 17, 1941 న, వారు బ్యాంకుకు అనుకూలంగా నగదు పరపతి ఒప్పందాన్ని అమలు చేశారు, దీని కింద రూ. 50,000/- పరిమితి వరకు నగదు రుణ సౌకర్యాలు మంజూరు చేయబడ్డాయి. కొన్ని షరతులతో క్లాత్ బేల్స్ కు వ్యతిరేకంగా. ఆ ఒప్పందం ప్రకారం ఆ రోజే సంస్థకు రూ.15,000 అడ్వాన్స్ చేశారు. ఆగస్టు 28, 1947 న బ్యాంకు బీహార్ షరీఫ్ శాఖకు రూ.50,000/కి ప్రామిసరీ నోటు జారీ చేసింది. పాట్నాకు చెందిన హోల్ సేల్ డీలర్లు మనోహర్ దాస్ జైనరైన్ తమకు కేటాయించిన కొన్ని వస్త్రాల ధర చెల్లించడానికి ఆ మొత్తం అవసరం కావడంతో తక్షణ అడ్వాన్స్ రూ.35,000/- కోసం మేనేజర్ ను సంప్రదించారు. ఆ తర్వాత కంపెనీకి, బ్యాంకు బీహార్ షరీఫ్ శాఖ మేనేజర్ కు మధ్య ఒప్పందం కుదిరిందని, హోల్ సేల్ వ్యాపారుల నుంచి వస్త్రాలు అందుకున్న తర్వాత మరింత సెక్యూరిటీగా క్లాత్ బేళ్లను తాకట్టు పెట్టేందుకు అంగీకరించడంతో ప్రామిసరీ నోటు భద్రతను పొందేందుకు కంపెనీకి అనుమతి లభించిందని బ్యాంక్ తెలిపింది. ఈ ఒప్పందం ఆధారంగా, ఫెన్ 1947 ఆగస్టు 29 న రెండవ ప్రతివాది పేరు మీద రూ.35,000/- చెక్కును డ్రా చేశాడు, ఇది వాస్తవానికి బ్యాంక్ యొక్క బీహార్ షరీఫ్ బ్రాంచ్ మేనేజర్ ద్వారా చెల్లింపు కోసం పంపబడింది మరియు ఆ మొత్తాన్ని రెండవ ప్రతివాదికి చెల్లించారు. ఇంకా, బ్యాంక్ ప్రకారం, ఆగస్టు 30, 1947 న ఒక "తప్పుడు మరియు కొంటె" టెలిగ్రామ్ · ప్రతివాది నెం.2 నుంచి మహాబీర్ లాల్ ను బ్యాంకు బీహార్ షరీఫ్ బ్రాంచ్ మేనేజర్ రిసీవ్ చేసుకున్నాడు. మేనేజర్ తనతో పాటు పంపిన బ్యాంకుకు చెందిన పొద్దార్ దానిని డిపాజిట్ చేయలేదని, పొత్తార్ ఆచూకీ లభించలేదని చెప్పాడు. టెలిగ్రామ్లో రూ.35,000/· అని మరో అభ్యర్థన ఉంది. వెంటనే సంస్థకు అందుబాటులో ఉంచాలి. టెలిగ్రామ్ లో వచ్చిన ఆరోపణలు పూర్తిగా అవాస్తవమని 1947 సెప్టెంబరు 1 న మేనేజరు సంస్థకు తెలియజేశారు. సెప్టెంబర్ 9, 1947 న మేనేజర్ బ్యాంకు వాదన తప్పు అని ప్రతివాదులు ఖండించారు. బ్యాంకు బీహార్ షరీఫ్ బ్రాంచ్ మేనేజర్, పొద్దార్పై తాము చేసిన క్రిమినల్ కేసుకు కౌంటర్గా ఈ దావా వేసినట్లు వారు పేర్కొన్నారు. పాట్నాకు చెందిన హోల్ సేల్ డీలర్లు మనోహర్ దాస్ జె ఐనరైన్ తమకు కేటాయించిన 42 బేళ్ల వస్త్రాన్ని డెలివరీ చేయడానికి బ్యాంకు ఆరోపించిన విధంగా రూ.35,000/- రుణం కోసం బ్యాంకు బీహార్ షరీఫ్ శాఖతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నామని ప్రతివాదులు అంగీకరించగా, నిబంధనల ప్రకారం బ్యాంకు వాస్తవంగా వస్తువులపై మాత్రమే రుణం పొందవచ్చని రెండో ప్రతివాదికి తెలియజేశారని వారు వాదించారు. బ్యాంకు ఆధీనంలో ఉంచారు. కొన్ని షరతులు పాటిస్తే సంస్థకు రూ.35,000 అడ్వాన్స్ ఇచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నానని మేనేజర్ చెప్పారని వారు ఆరోపించారు. ఆ షరతులు: (1) సంస్థ రుణ బాండ్ తో పాటు 'రూ. 50,000/- ప్రామిసరీ నోటును మరింత సెక్యూరిటీగా అమలు చేయాలి; (2) సంస్థ రూ. 35,000/- చెక్కును తనంతట తానుగా డ్రా చేసుకోవాలి. 3) రెండో ప్రతివాది ఆ మొత్తాన్ని తనతో నగదుగా

తీసుకోవడానికి బదులుగా, ఆ మొత్తాన్ని మేనేజర్ శ్రీ కపూర్, బ్యాంకు యొక్క పొట్దార్ రామ్ భరోసా సింగ్ ద్వారా మెసర్ లకు చెల్లించడానికి అనుమతించాలని అంగీకరించాలి. (4) ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించిన తరువాత సదరు పొత్తర్ సంస్థకు కేటాయించిన బట్టల బేళ్లను డెలివరీ చేసి బిహార్ షరీఫ్ లోని బ్యాంకు ఆవరణకు తీసుకువస్తాడని, రుణం మరమ్మతు అయ్యేంత వరకు వాటిని తాకట్టు పెడతారని, ఆ మొత్తం వాస్తవంగా రూ.35,000/- చెల్లించలేదని మనోహర్ దాస్ పేర్కొన్నారు. లేదా బ్యాంకు యొక్క బీహార్ షరీఫ్ శాఖ మేనేజర్ ద్వారా వారికి అడ్వాన్స్ ఇవ్వబడుతుంది. మరుసటి రోజు ఉదయం 5.00 గంటలకు చెక్కు డ్రా చేశారని, దానిని కపూర్ కు అందజేసిన తర్వాత పొట్దార్ తో బ్యాంకు ట్రెజరీలోకి ఒంటరిగా వెళ్లి ఏదో గంచాలో చుట్టి పొత్తర్ నడుముకు చుట్టి తిరిగి వచ్చారని, ఆ డబ్బును మెసర్స్ కు అప్పగిస్తామని చెప్పారని కంపెనీ తెలిపింది. మనోహరదాస్ జైనరాయిన్, సరుకుల డెలివరీ తీసుకొని వాటిని బ్యాంకు ఆవరణకు తీసుకురండి, అక్కడ వాటిని తాకట్టు పెడతారు. ఆ తర్వాత పొత్దార్, రెండో ప్రతివాదితో పాటు ఆ సంస్థ సేవకుడు మహదేవ్ రామ్ బస్సులో పాట్నాకు బయలుదేరారు. పాట్నాలోని ఎక్కా స్టాండ్ కు చేరుకున్న పొత్దార్ రెండో నిందితుడిని మెసర్స్ ప్రాంగణానికి వెళ్లమని కోరాడు. తాను బీహార్ బ్యాంక్ పాట్నా సిటీ బ్రాంచ్ కు వెళ్లాల్సి ఉన్నందున తర్వాత ఫాలో అవుతానని మనోహరదాస్ చెప్పాడు. రూ.35,000/- మొత్తాన్ని వెంట తీసుకువస్తానని రెండో నిందితుడికి హామీ ఇచ్చాడు. ఆ తర్వాత రెండో నిందితుడు మనోహర్ దాస్ జైనరైన్ ఇంటి ఆవరణకు వెళ్లి పొత్తర్ వచ్చే వరకు ఎదురుచూశాడు. ఆయన రాకపోవడంతో.. కొద్ది సేపటికే బ్యాంకు పాట్నా సిటీ బ్రాంచ్ కు వెళ్లి పొత్తర్ కూడా లేడని తెలుసుకున్నాడు. ఆ తరువాతే, ప్లెయింట్ లో పేర్కొన్న టెలిగ్రామ్ మిస్టర్ కపూర్ కు పంపబడింది మరియు పాట్నా పోలీసులకు ఒక నివేదిక పంపబడింది. రెండవ ప్రతివాది ఆగస్టు 30 న బీహార్ షరీఫ్ కు తిరిగి వచ్చినప్పుడు, తాను మిస్టర్ కపూర్ ను చూశానని మరియు అతనికి మొత్తం కథను చెప్పానని, అప్పుడు మిస్టర్ కపూర్ తాను ఆందోళన చెందవద్దని, మెసర్స్ మనోహర్ దాస్ జైపరేన్ బేళ్లను త్వరలో విడుదల చేసేలా చూస్తానని చెప్పాడని చెప్పాడు. అయితే ఏమీ జరగకపోవడంతో నిందితులు కపూర్ తో పాటు పొత్తార్ పై క్రిమినల్ కేసు నమోదు చేశారు. అయితే చివరకు నిందితులు ఇచ్చిన ఫిర్యాదు విఫలమైంది.

ట్రయల్ కోర్టు తన తీర్పులో ఇలా పేర్కొంది.

ఒప్పందం ప్రకారం రామ్ భరోసా సింగ్ మహబీర్ లాల్ తో కలిసి డబ్బుతో వెళ్లాడనే వాదనను అంగీకరించినప్పటికీ, ఆ ప్రయోజనం కోసం అతను మహబీర్ లాల్ కు తాత్కాలిక సేవకుడిగా పరిగణించబడతాడు, వారి సాక్ష్యాల ప్రకారం మహబీర్ లాల్ తన నష్తా (అల్పాహారం) మరియు బస్సు ఛార్జీల ఖర్చును భరించాడని ప్రతివాదుల సాక్ష్యాల నుండి కూడా ఇది స్పష్టమవుతుంది.

ఈ కారణంగా, సంస్థ అప్పీల్ హైకోర్టులో వాదించబడుతున్నప్పుడు, బ్యాంక్ తరఫు న్యాయవాది శ్రీ బి.సి.డే, పోత్దార్, రామ్ భరోసా సింగ్ డబ్బును పాట్నాకు తీసుకెళ్లాడని, అక్కడ అతను రెండవ ప్రతివాదితో కలిసి వెళ్లాడని, అంటే ప్రతివాది నెం.2 వాస్తవానికి చెక్కు డ్రా చేసిన మొత్తాన్ని చెల్లించలేదని అంగీకరించారు. దీనికి సంబంధించి హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో పేర్కొన్న ఈ క్రింది వాక్యాన్ని ఉదహరిస్తున్నాం.

పిటిషనర్ తరఫున హాజరైన బి.సి.డే మొదట్లోనే పోత్దార్ రాంభరోసా సింగ్ ఆ డబ్బును మనోహర్ దాస్ ఐనరైన్ సంస్థకు చెల్లించడానికి పాట్నా నగరానికి తీసుకువెళ్లినట్లు అంగీకరించారు. అయితే, అప్పుడు కూడా నిందితులే బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుందని ఆయన కోరారు. పిటిషనర్ వాదన.. రూ.35 వేలు ఇవ్వాలని కోరారు. ప్రతివాదులు జారీ చేసిన రూ.35,000 చెక్కుకు వ్యతిరేకంగా బ్యాంకు ఖజానా నుంచి బయటకు వెళ్లింది. అందువలన, బ్యాంకు ద్వారా సక్రమంగా సమర్పించబడి, గౌరవించబడిన తరువాత, వాస్తవానికి ఆ డబ్బు ఎవరికి లభించింది అనే దానికి బ్యాంకు బాధ్యత వహించదు.

కలకత్తా, బాంబే హైకోర్టుల కొన్ని నిర్ణయాలను, నెగోషియబుల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 85 ను డీ విశ్వసించారని హైకోర్టు పేర్కొంది. అయితే, మిస్టర్ డి అటువంటి రాయితీ ఏదీ ఇవ్వలేదని బ్యాంక్ తరఫున

అభ్యర్థించబడింది. రెండో ప్రతివాది బ్యాంకు తరపున చేసిన ప్రకటనకు కౌంటర్ గా అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. ఒక నిర్దిష్ట విషయం జరిగిందని లేదా దాని ముందు జరగలేదని కోర్టు తీర్పులో ఒక ప్రకటన కనిపించినప్పుడు, ఆ ప్రకటన తప్పు అని వ్యాజ్యంలో ఇరు పక్షాలు అంగీకరిస్తే లేదా కోర్టు స్వయంగా ఆ ప్రకటన తప్పు అని అంగీకరించకపోతే దానిని సవాలు చేయడానికి అనుమతించకూడదని మా అభిప్రాయం. రామ్ భరోసా సింగ్ తనతో పాటు పాట్నాకు డబ్బు తీసుకెళ్లాడని మిస్టర్ డే అంగీకరించాడని హైకోర్టు తప్పుడు అభిప్రాయంతో ముందుకు సాగితే, తీర్పు వెలువడిన తర్వాత హైకోర్టులో సమీక్ష కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి ఇష్టపడటం లేదా తీర్పును వెంటనే కోర్టులో చదివి వినిపించడం కంటే బ్యాంకుకు అంత సులభం మరొకటి లేదు. అలాంటిదేమీ బ్యాంకు చేయలేదు. ఆ ప్రకటన తప్పని చెప్పడానికి ఇప్పుడు బ్యాంక్ చాలా ఆలస్యమైంది. ఆ డబ్బును రామ్ భరోసా సింగ్ పాట్నాకు తీసుకువెళ్లాడనే భావనతో కూడా ఈ దావా వేయాలని ట్రయల్ కోర్టులో బ్యాంక్ తరపున వాదించినట్లు తెలుస్తోంది. కాబట్టి, హైకోర్టు తనకు ఆపాదించిన విధమైన రాయితీని మిస్టర్ డి చేయడంలో మనకు వింత ఏమీ కనిపించడం లేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో పొందుపరిచిన అంశాల వెనుకకు వెళ్లడానికి నిరాకరిస్తున్నాం.

తదుపరి ప్రశ్న ఏమిటంటే, రూ. 35,000/- మొత్తాన్ని బ్యాంకు సంస్థకు చెల్లించినట్లు చెప్పవచ్చా? రూ.35,000/- మొత్తాన్ని వాస్తవానికి చెక్కును సమర్పించిన రెండో ప్రతివాదికి అందజేయలేదని అంగీకరించిన తరువాత, దానిని పాట్నాకు తీసుకెళ్లడానికి పొత్తర్ కు అప్పగించినందున అది సంస్థకు చెల్లించినట్లు భావించాలా? పొత్తార్ రెండవ ప్రతివాదితో పాట్నాకు వెళ్లాడనడంలో సందేహం లేదు, కానీ అతను బ్యాంకు యొక్క సేవకుడు లేదా ఏజెంట్ కావడం కూడా పాట్నాకు డబ్బును తీసుకువెళ్ళడానికి సంస్థ తన ఏజెంట్ గా ఏర్పాటు చేయబడిందని భావించడం కష్టం. ప్రతివాది నెం.2 సూచన మేరకే ఆ డబ్బును పోద్దార్ కు అప్పగించడం బ్యాంకు వ్యవహారం కాదు. ఒక పార్టీ తన వ్యాపార ప్రదేశంలో చెల్లింపు కోసం బ్యాంకు తరపున డబ్బును తీసుకెళ్లడం బహుశా ఒక పొత్తర్ యొక్క సాధారణ విధి కాకపోవచ్చు. కాకపోతే ఆ సంస్థకు, కపూర్ కు మధ్య కుదిరిన ఒప్పందం కూడా అసాధారణమైనదేనన్న వాస్తవాన్ని మనం విస్మరించలేం. సరుకులకు సంబంధించిన వస్తువులు లేదా టైటిల్ పత్రాలను బ్యాంకు ఆధీనంలో ఉంచడానికి ముందు కంపెనీకి రూ. 35,000/- చెల్లించే అధికారం శ్రీ కపూర్ కు లేదని అంగీకరించారు. మిస్టర్ కపూర్ బ్యాంకు నియమాలను ఉల్లంఘించకుండా ఆ సంస్థకు సహాయం చేయాలనుకున్నాడు కనుక, ఆ డబ్బును పొద్దార్ కు అప్పగించడంలో ఆయన ఉద్దేశం ఏమిటంటే, మనోహర్ దాస్ జైనరైన్ సంస్థకు డబ్బు చెల్లించడం మరియు ఆ సంస్థ నుండి వస్తువులకు సంబంధించిన వస్తువులను మరియు టైటిల్ పత్రాలను ఏకకాలంలో డెలివరీ చేయడం కోసం అతన్ని బ్యాంకు ఏజెంట్ గా నియమించడం. పొత్తార్ బ్యాంకు ఏజెంట్ కాకపోయి ఉంటే రెండో ప్రతివాది పాట్నాకు వచ్చి డబ్బును వెంట తీసుకెళ్లడంలో అర్థం ఉండేది కాదు. ఆగస్టు 29 ఉదయం రెండో నిందితుడు బ్యాంకుకు ఒంటరిగా వెళ్లలేదని, తన సేవకుడు మహదేవ్ తో కలిసి వెళ్లాడని కంపెనీ కేసు. వీరిలో ఇద్దరు కలిసి ఉండటం, కేవలం నగదును తీసుకెళ్లడం కోసం మూడో వ్యక్తి తమతో వెళ్లాలని వారు ఖచ్చితంగా కోరుకోలేదు. అందువల్ల, ఆ డబ్బు సంస్థ యొక్క వాస్తవ కస్టడీలోకి లేదా సంస్థ యొక్క సేవకుడు లేదా ఏజెంట్ గా ఉన్న వ్యక్తి యొక్క కస్టడీలోకి వెళ్లకపోతే, ఆ సంస్థ దానికి బాధ్యత వహించదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

నెగోషియబుల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ యాక్ట్, 1881 లోని సెక్షన్ 85 (యు.81 యొక్క 2 సి) మరియు జగ్జీవన్ దాస్, జమ్నాదాస్ వి. హైకోర్టులో రిలయన్స్ ను ఉంచిన సెక్షన్ ఆధారంగా ఏర్పాటైన నాగర్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, సెక్షన్ 85 లోని నిబంధనలు బ్యాంకుకు సహాయం చేయడానికి ముందు, వాస్తవానికి ఆ సంస్థకు లేదా సంస్థ తరపున ఒక వ్యక్తికి చెల్లింపులు జరిగాయని నిర్ధారించాల్సి ఉంటుంది. సంస్థతో ఎలాంటి సంబంధం లేని వ్యక్తికి చెల్లించడం లేదా బ్యాంకు ఏజెంట్ కు చెల్లింపు అనేది సంస్థకు చెల్లింపు కాదు. నెగోషియబుల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 118 ప్రకారం ఈ కేసుతో ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

పోద్దార్ డబ్బును దుర్వినియోగం చేశాడని భావించినప్పటికీ, అతని చర్య నేరపూరిత చర్య కాబట్టి అతని చర్యకు బ్యాంకు బాధ్యత వహించజాలదని బ్యాంకు తరపున అభ్యర్థించారు. ఈ వాదనకు మద్దతుగా మేధావి న్యాయవాది

గోపాల్ చంద్ర భట్టాచార్య వి.లోని నిర్ణయాలపై ఆధారపడ్డారు. లండియా మరియు చెషైర్ వర్సెస్ బెయిలీ యొక్క సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ ఈ నిర్ణయాలకు ఆధారమైన చట్టబద్ధ నియమం ఏమిటంటే, సేవకుడి దుష్ప్రవర్తనకు యజమాని యొక్క బాధ్యత అతని ఉద్యోగ సమయంలో మరియు యజమాని ప్రయోజనం కోసం చేసిన తన సేవకుడి మోసానికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది మరియు సేవకుడి వ్యక్తిగత ప్రయోజనం కోసం చేసిన సేవకుడి దుష్ప్రవర్తనకు యజమాని బాధ్యత వహించదు. ఈ కేసులు బ్యాంకుకు ఏ విధంగా సహాయం చేస్తాయో అర్థం చేసుకోవడం కష్టం. ఇక్కడ బ్యాంకు చేయాల్సిందల్లా చెక్కు డ్రా చేసిన మొత్తానికి సంబంధించి సంస్థపై బాధ్యతను కట్టబెట్టడమే. సంస్థను బాధ్యులను చేయడానికి ముందు, చెక్కు డ్రా చేసిన మొత్తాన్ని సంస్థకు చెల్లించినట్లు చూపించాలి. దీనికి విరుద్ధంగా బ్యాంకు దానిని మనోహర్ దాస్ జైనరైన్ సంస్థకు చెల్లించాలనే ఉద్దేశ్యంతో తన పొద్దార్ కు అప్పగించింది, కాని వాస్తవానికి అతను అలా చెల్లించలేదు. అతను డబ్బును దుర్వినియోగం చేశాడని భావించి, ప్రతివాదుల సంస్థను బాధ్యుడిని చేయడానికి బ్యాంక్ ఎలా ప్రయత్నిస్తుంది? ఇది ప్రతివాదులు బ్యాంకు యొక్క సేవకులు లేదా ఉద్యోగుల యొక్క నేరపూరిత చర్యకు బాధ్యత వహించాలని కోరుతున్న కేసు కాదు. అయితే ఇది బ్యాంకు యొక్క స్వంత సేవకుడి నేరపూరిత చర్యకు సంస్థపై బాధ్యతను బిగించాలని బ్యాంక్ కోరుకునే కేసు. అటువంటి ప్రతిపాదనకు చట్టపరంగా మద్దతు లేదు. ఎందుకంటే, సముచితమైన సందర్భాల్లో, తన సేవకుడి చర్యలకు సంబంధించి యజమానిపై బాధ్యత ఉండవచ్చు, కానీ అది వేరొక సేవకుడి నేరపూరిత చర్యలకు సంబంధించి అపరిచితుడిపై ఉండకపోవచ్చు. సేవకుని యొక్క కొన్ని పనులకు యజమాని యొక్క బాధ్యత ఏ సూత్రం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది అంటే, సేవకుడు అటువంటి చర్యకు పాల్పడినప్పుడు, అతను తన అధికార పరిధిలో వ్యవహరిస్తాడు. ఐసి, సేవకుడు తన అధికార పరిధికి లోబడి పనిచేయడం లేదు, యజమాని బాధ్యత వహించదు మరియు నిర్దిష్ట చట్టం చేసిన వ్యక్తి సేవకుడు మాత్రమే బాధ్యత వహిస్తాడు. సేవకుని చర్య వల్ల మూడవ పక్షం నష్టాన్ని లేదా నష్టాన్ని భరించినట్లయితే, అతను సేవకుడిని బాధ్యత వహించవచ్చు మరియు సేవకుడి చర్య అతని విధులు లేదా అధికారం పరిధిలోకి వస్తే, యజమాని కూడా. అపరిచితుడిపై బాధ్యతను స్థాపించడానికి ఆ సూత్రం వర్తించదు, అతని నుండి సేవకుడు ఏ విధమైన అధికారాన్ని పొందినట్లు పరిగణించబడదు. అందువల్ల, డబ్బును పొత్తర్ లేదా మేనేజరు దుర్వినియోగం చేసినా, నష్టాన్ని వారి యజమాని అయిన బ్యాంకు భరించాలని మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము. చెక్కు యొక్క డ్రాయర్లు, అనగా, బ్యాంకు ద్వారా డబ్బులో కొంత భాగాన్ని చెల్లించని సంస్థను బ్యాంకుకు మేలు చేయడానికి బాధ్యత వహించలేరు. ఈ కారణాల వల్ల అప్పీలు చేసిన డిక్రీని మేము ధృవీకరిస్తాము మరియు ఖర్చులతో అప్పీలును కొట్టివేస్తాము.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.